

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شخصیت محوری (بیست و نهم)

پرسش‌هایی در باره بحث شخصیت محوری

پرسش یازدهم

بچه‌ها همه اطرافیان خودشان را با شخصیت محوری محک می‌زنند. این نوع محک زدن گاهی آنها را دچار تعارضات جدی می‌کند؛ مثلاً فرزند من وقتی می‌بیند فردی کار اشتباهی را انجام می‌دهد، می‌گوید مگر او علی مولا را دوست ندارد که این کار را انجام می‌دهد؟ اگر فردی که مرتکب گناه می‌شود، برای کودک شخصیت جذابی باشد، این تعارض شدت بیشتری پیدا می‌کند. با این تعارض چه باید کرد؟

اول: یک توفیق تربیتی بزرگ

وقتی فرزند شما به جایی رسید که با اهل بیت علیهم‌السلام دیگران را محک زد، بدانید که بخش قابل توجهی از مسیر تربیت را پیموده‌اید. در یکی از زیارات امیر مؤمنان، علی علیه‌السلام، ایشان را این گونه مورد خطاب قرار می‌دهیم: «السَّلَامُ عَلَی مِیزَانِ الْأَعْمَالِ». ^۱ اهل بیت علیهم‌السلام میزان اعمال اند. وقتی یک کودک به این حقیقت می‌رسد و دیگران را با این ملاک، محک می‌زند باید خوشحال بود. بحث شخصیت محوری، مقصدش همین جایی است که فرزند شما رسیده

۱. المیزان (شهید اول)، ص ۴۶.

است.

دوم: توفیق اجباری برای تغییر

این که کودک، مردم جامعه‌اش را با ملاک اهل بیت علیهم‌السلام محک می‌زند، یک فرصت مناسب برای اطرفیان است که حواسشان را بیشتر به خودشان جمع کنند. گاهی پدر و مادر برای این که در دام چنین سنجش‌هایی که از سوی کودکان پهن می‌شود گرفتار نشوند، زندگی اهل بیت علیهم‌السلام را تقطیع کرده و قسمت‌هایی را به کودک منتقل می‌کنند که به نفع خودشان است. این خیانت به اهل بیت علیهم‌السلام و خیانت به این کودک است. ما نباید صورت مسئله را با این حيله پاک کنیم، باید خودمان را عوض کنیم.

سوم: تقویت حسن ظن

اگرچه کودکانی که همه را با ملاک اهل بیت علیهم‌السلام می‌سنجند، به یک فرصت تربیتی بی‌نظیر دست یافته‌اند، اما این فرصت می‌تواند تهدیدی را هم برای آنها به دنبال داشته باشد. چنین کودکانی اگر ندانند که در تحلیل رفتار دیگران باید حسن ظن داشت، ممکن است گرفتار دام سوء ظن شوند. وقتی که کودک درباره کسی حرف‌هایی را می‌زند که نشانه اعتراض به کارهای اوست، باید به صورت عملی به او یاد داد که کارهای دیگران را تا جایی که ممکن است به بهترین وجه ممکن حمل کند؛ مثلاً به او بگوییم شاید حواسش نیست، شاید نمی‌داند، شاید قصدش چیز دیگری است و ... شاید‌های دیگر.